

Az új Polgári Törvénykönyv igen érthetően

A SZÜLŐI FELÜGYELET GYAKORLÁSA A HÁZASSÁG FELBONTÁSA UTÁN

A szülői felügyelet a kiskorú gyermek személyére és javaira vonatkozó jogot és kötelességet foglalja magában és a szülői felügyeletet mindkét szülő egyenlően gyakorolja.

A szülői felügyeletet a szülők amennyiben házastársak, együttesen és egyenlően gyakorolják. A házasság felbontása után a szülői felügyeletet a törvénykönyvben előírt vonatkozó rendelkezések szerint, a házasság felbontása iránti perben meghatározottak alapján kell gyakorolni. Ezen rendelkezések alkalmazhatók akkor is, amikor a kiskorú gyermek szülői közötti házasság érvénytelenné vált, vagy megszűnt egy új házasság, jóhiszemű megkötése során, egy elhunytnak nyilvánított személy házastársa által, de aki utólag bebizonyult, hogy életben van.

A közös nyelvben más jogi rendszerből kölcsön vett „gyermek őrizete” szószerkezetet használják, amely nem fedezi pontosan a szülői felügyelet gyakorlását a házasság felbontása után, de ez a szószerkezet használt több nemzetközi okiratban, mint az 1980 évi Európai Egyezmény a gyermekek őrizetére és gyermekek őrizete visszahelyezésére vonatkozó határozatok elismerése és alkalmazása.

Az **új Polgári Törvénykönyv**, a házasság felbontása hatása a gyermekek és a szülők közötti viszonyra vonatkozó rendelkezései mellett, figyelembe kell venni a 272/2004, a gyermekek jogai védelmére és támogatására vonatkozó törvény által előírt gyermekek jogait is.

A házasság felbontása hatása a szülők és a kiskorú gyermekek közötti kapcsolatra

A közös szülői felügyelet gyakorlása mindkét szülő által

- **a szabály** az, hogy a házasság felbontása után, a szülői felügyeletet mindkét szülő közösen gyakorolja („gyermek őrizete”).

- **kivétel:** alapos indok miatt, figyelembe véve a gyermek érdekeit, a bíróság döntése alapján a szülői felügyeletet **csak az egyik szülő gyakorolja** (őriző szülő). Ilyen helyzetben, a másik szülőnek jogában áll követni, hogy a gyermek milyen módon van nevelve és gondozva, valamint jogában áll hozzájárulását adni a gyermek örökbe fogadásával.

- **különleges módon:** a gyámügyi bíróság döntést hozhat a gyermek

„Jönnek a Törvénykönyvek!” tervezet

Jelen anyag tartalma nem jelenti az Új Polgári Törvénykönyv hivatalos értelmezését és nem terjed ki e tárgy összes képeire

elhelyezésére vonatkozóan annak rokonához, egy más családhoz, egy személyhez, vagy egy gondozási intézetbe. Ezek a szülőket érintő, a kiskorú gyermek személyére és javaira vonatkozó jogot és kötelességet gyakorolják. Ebben az esetben a bíróság meghatározza, ha a gyermek javaira vonatkozó jogot a szülők együtt gyakorolják, vagy csak egyik gyakorolja.

A gyermek elhelyezése a házasság felbontása után

- A házasság felbontása után a gyermek elhelyezéséről a szülők döntenek.
- A szülők megegyezésének hiányában és a gyermek érdekeivel ellenkezőleg döntenek, a bíróság a házasság felbontása ítéletében, a gyermeket annál a szülőnél helyezi el, akinek állandó lakása van (rezidens szülő). Ha a kiskorú gyermek a házasság felbontásáig mindkét szülővel lakott, a bíróság a gyermeket az egyik szülőnél helyezi el, figyelembe véve a gyermek érdekeit.
- kivételesen, és csak akkor, ha a gyermek érdekeit képviseli, a bíróság a gyermeket annak nagyszüleinél, vagy más rokonainál helyezheti el, feltéve hogy ez a személy a nála történő elhelyezést maga is kéri, vagy egyéb gondozási intézetnél helyezheti el.
- ha a szülői felügyeletet vagy egyéb szülői jogot érint, a gyermek lakhelye változtatásához, mindkét szülő beleegyezése szükséges. A szülők megegyezése hiányában a bíróság dönt, ha a lakhely megváltozása célszerű vagy nem.

A gyermekkel való személyes kapcsolattartás

- a gyermeknek joga, hogy személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn a szüleivel, a rokonaival, valamint más személyekkel, akivel a gyermek szoros kapcsolatot fejlesztett.
- a szülő, vagy esetenként, a gyermekétől különélő szülőknek joga van, hogy gyermekével személyes kapcsolatot tartson fenn.
- a szülők közötti megegyezés hiányában, a gyámügyi bíróság dönt e jog gyakorlása módjával kapcsolatosan.
- a gyermeknek joga, hogy megismerje rokonait és személyes kapcsolatot tartson azokkal, valamint más személyekkel, akikkel a gyermek a családi életben örömmel tartott kapcsolatot.
- a szülők, vagy más törvényes képviselője, nem akadályozhatják meg a gyermeket, hogy annak nagyszüleivel, testvéreivel, vagy más személyekkel, tartson fenn kapcsolatot, csak olyan esetben, ha ilyen értelemben a bíróság úgy dönt, vélelmezve, hogy alapos indokok állnak fenn, amelyek a gyermek fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődését veszélyeztetik.

A személyes kapcsolattartás:

- a) Találkozás a szülővel vagy más olyan személlyel, akinek joga van személyes kapcsolattartást tartani fenn a gyermekkel;
- b) A gyermek látogatása annak lakhelyén;

„Jönnek a Törvénykönyvek !” tervezet

Jelen anyag tartalma nem jelenti az Új Polgári Törvénykönyv hivatalos értelmezését és nem terjed ki e tárgy összes képeire

- c) A gyermek fogadása meghatározott időtartamra a szülő által vagy más személy által, akivel nem lakik rendszeresen együtt a gyermek;
- d) Levelezés vagy más közlési forma a gyermekkel;
- e) A szülőre vagy más a gyermekkel való személyes kapcsolatra jogos személyre vonatkozó információk megküldése a gyermek részére;
- f) A gyermekkel kapcsolatos információk, beleértve jelenlegi fényképek, orvosi lelet, vagy iskolai helyzet, feladása a szülő vagy más a gyermekkel való személyes kapcsolatra jogos személynek

A gyermek gondozásához, neveléséhez, oktatásához és szakmai képzettségéhez szükséges költségek fedezése a szülők által

- a szülők megegyezhetnek abban, hogy milyen módon járulnak hozzá a gyermek gondozásához, neveléséhez, oktatásához és szakmai képzettségéhez szükséges költségek fedezéséhez, ezt a megegyezést a közjegyzői házasság felbontásakor a közjegyző megjegyzi, vagy a gyámügyi bíróság, a házasságot felbontó ítélet szerint;

- megegyezés hiányában, a gyámügyi bíróság meghatározza a gyermekek gondozásához, neveléséhez, oktatásához és szakmai képzettségéhez szükséges költségek fedezéséhez mindegyik szülő hozzájárulását;

- a szülő a tartást **természetben**, a mindennapi élethez szükséges dolgokat, és esetenként a neveléshez, oktatáshoz és szakmai képzettséghez szükséges költségeket szolgáltatja;

- csak abban az esetben, amikor a gyermek tartását a szülő természetben nem teljesíti, a gyámügyi bíróság elrendeli a gyermektartásdíj fizetése végrehajtását. A gyermektartásdíj lehet egy pontos összeg, vagy a gyermektartásdíj fizetésére köteles havi nettó jövedelme egy bizonyos része. A pontos összegben meghatározott tartásdíjat évnegyedként, törvény szerint, az infláció részlete után kell változtatni, egy gyermek esetében annak jövedelme egy negyed részéig, 2 gyermek esetében a jövedelem harmad részéig, és 3 vagy több gyermek esetében a jövedelem fele mértékéig határozható meg. A gyermektartásdíj összege és más személy tartására tartozott összeg, együtt nem haladhatja meg a havi jövedelem felét;

- a tartásdíjat rendszeresen részletben, meghatározott határidőben kell fizetni, vagy megegyezés hiányában a bírósági határozatban meghatározott időben kell fizetni;

- a felek megegyezhetnek abban, vagy ha alapos indok áll fenn a gyámügyi bíróság meghatározhatja azt, hogy a gyermektartásdíj **előzetesen egy globális összegben** legyen fizetve, amely fedezi a tartási szükséglet hosszabb időszakra, vagy olyan időszakra amelyre a tartozás fennáll, amikor a gyermektartásdíjat tartozó ezt a kötelezettséget eszközeivel képes fedezni;

- ha a gyermektartásdíjat fizető szülő pénzügyi lehetőségei megváltoznak és a gyermek szükségéi, aki ebben részesül, a gyámügyi bíróság, a körülmények szerint a gyermektartásdíjat csökkentheti, vagy növelheti, vagy annak megszüntetését határozhatja meg.

„Jönnek a Törvénykönyvek !” tervezet

Jelen anyag tartalma nem jelenti az Új Polgári Törvénykönyv hivatalos értelmezését és nem terjed ki e tárgy összes képeire